

Департамент освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації
Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії 2013-14 н. р.
8 клас.

Тести

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 20 балів.

- Хто з мандрівників першим досягнув північного полюсу:
А) Роберт Пірі Б) Роберт Скотт В) Руаль Амундсен Г) Джеймс Кук.
- Якому океану властива найбільше кількість і розміри окраїнних морів:
А) Тихому Б) Атлантичному В) Індійському Г) Північному-Льодовитому
- День зимового сонцестояння в південній півкулі це:
А) 23 вересня Б) 22 грудня В) 22 червня Г) 21 березня
- Найбільше за площею прісноводне озеро світу:
А) Мічиган Б) Верхнє В) Тіткака Г) Каспійське море
- Тварина, що є ендеміком Анд:
А) качкодзьоб Б) очковий ведмідь В) броненосець Г) лінивець
- Найдовша відстань від Землі до Сонця називається:
А) перигелій Б) астрономічна одиниця В) афелій Г) світловий рік
- Процес механічної обробки відслонених гірських порід піщинками, що переносяться вітром називається:
А) коразія Б) дефляція В) денудація Г) акумуляція
- Канали за допомогою яких відводять надлишки води із заболочених територій називаються:
А) іригаційні Б) дренажні В) водопровідні Г) гідросилови
- До азональних типів ґрунтів належать:
А) червоноземи Б) тундрові глеєві В) солоді Г) каштанові
- Середня густина населення на материк Австралія складає:
А) 75 осіб/км² Б) 2,8 осіб/км² В) менше 1 особи/км² Г) 20,5 осіб/км²
- До гравітаційних природних процесів відноситься:
А) зсув Б) землетрус В) вулканізм Г) замулювання водосховищ
- Довжина державного сухопутного кордону України складає:
А) 7569 км Б) 5637 км В) 4587 км Г) 6516 км
- Лінійно витягнуті пасма складені з вапняків, які сформувалися вздовж берегової лінії морів неогенового періоду в Тернопільській і Хмельницькій областях називаються:
А) Гологори Б) Товтри В) Розточчя Г) Куести
- Виберіть з перерахованих місто з найбільшою кількістю опадів:
А) Луцьк Б) Рахів В) Сімферополь Г) Чернігів
- Яка з форм рельєфу відноситься до ерозійних:
А) траншея Б) лаколіт В) могила Г) коса
- Над якою з перерахованих територій формуються циклони, що впливають на клімат України:
А) Тибет Б) Сибір В) Азорські острови Г) Ісландія
- Виберіть назву вітру, що є характерним для окремих регіонів України:
А) західний Б) фен В) мусон Г) пасат
- Оберіть область, яка розташована в межах двох годинних поясів:
А) Луганська Б) Дніпропетровська В) Волинська Г) Донецька
- До Зовнішніх Карпат відносять:
А) Бескиди Б) Вулканічний хребет В) Чорногора Г) Рахівські гори
- Найвищою вершиною серед перелічених є:
А) Демир-Калу Б) Берда В) Демерджі Г) Ай-Петрі

Творчі завдання

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

- Який вид картографічної проекції ви б обрали для зображення озонової діри над Антарктидою? В чому будуть її переваги над іншими видами проекцій в цьому випадку?
- Розкажіть про історію заселення та особливості розміщення населення Австралії. Які фактори вплинули на нерівномірний розподіл населення на материк?

Заччі

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

- Літак вилетів з точки з координатами 50° пн. ш. 0° сх. д. і пролетів на південь 5550 км. Потім повернув на захід і пролетів ще 2220 км. Знову повернувши він пролетів ще 1110 км на північ. Визначте координати точки в якій він опинився.
- Яка температура повітря буде на вершині гори Монблан, якщо на висоті 130 метрів температура складає +20°С.

Заповнити таблицю.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Назва приладу	Одиниці вимірювання	Призначення приладу
Нівелір		
Гігрометр		
Люксметр		
Сейсмограф		
Курвіметр		

Контурна карта.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Тетерів, Могила-Мечетна, Вулканічний хребет, Каркінітська затока, Обитічна коса, острів Довгий, канал Дніпро-Донбас, Тарханкутський півострів, Печенізьке водосховище, Сейм.

Час виконання роботи – 2 години 30 хвилин

**Учням необхідно мати папір для відповідей, ручку та олівець для заповнення контурної карти. Завдання для учнів 8 та 9 класів виконуються на контурній карті України. Для учнів 10 та 11 класів – світу.
Максимальна кількість балів – 80.**

Тести

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 20 балів.

1. На території якої країни може спостерігатися явище, що називається полярна ніч:
А) Ісландія Б) США В) Велика Британія Г) Аргентина
2. В перекладі з тюркської їх назва звучить як літні пасовища це:
А) степи Б) яйла В) луки Г) пампи
3. Найбільші запаси ртутних руд України зосереджено в:
А) Закарпатті Б) Донбасі В) Криму Г) Придніпров'ї
4. До абісальної зони океану відноситься:
А) шельф Б) жолоб В) острівна дуга Г) ложе океану
5. Найвищою вершиною серед перелічених є:
А) Демір-Калу Б) Берда В) Демерджи Г) Ай-Петрі
6. Оберіть область, яка розташована в межах двох годинних поясів:
А) Луганська Б) Дніпропетровська В) Волинська Г) Донецька
7. 22 червня найбільшу кількість сонячної радіації буде отримувати країна:
А) Австралія Б) Бразилія В) Індонезія Г) Саудівська Аравія
8. Найдовша відстань від Землі до Сонця називається:
А) перигелій Б) астрономічна одиниця В) афелій Г) світловий рік
9. В якому регіоні України спостерігається найбільша середня товщина снігового покриву:
А) Полісся Б) Гірський Крим В) Карпати Г) Причорномор'я
10. Єллоустоунський національний парк розташований в:
А) Аппалачах Б) Андах В) Гімалаях Г) Скелястих горах
11. Яку форму рельєфу перетинає Гринвіцький меридіан:
А) Капські гори Б) Атлас В) нагір'я Тібесті Г) западина Конго
12. Процес поширення міських форм і умов життя на сільські поселення називається:
А) урбанізація Б) субурбанізація В) рурбанізація Г) агломерація
13. В якому місті розташований один з найбільших в Україні комбінат повного циклу:
А) Маріуполь Б) Донецьк В) Миколаїв Г) Луганськ
14. Міста Дрогобич, Рівне, Луцьк, Рогатин у XX ст. Перейшли до складу України зі складу:
А) Румунії Б) Польщі В) Словаччини Г) Угорщини
15. Обласні центри, які з'єднує судноплавна ріка:
А) Чернігів — Київ Б) Дніпропетровськ — Донецьк В) Черкаси — Полтава
Г) Київ — Житомир
16. Оберіть правильне речення: “У Кримських горах практично немає озер, тому що...”
А) Крим одержує мало атмосферних опадів Б) у горах широко розвинений карст
В) вершини гір плоскі, без улоговин для озер
Г) озера в історичний час були осушені людиною.
17. Яка з названих гірських порід є метаморфічною
А) пісковик Б) граніт В) базальт Г) мармур
18. Оберіть неправильне твердження
А) територія України розташована в трьох годинних поясах Б) умовно територія

України розташована в другому часовому поясі

- В) місцевий час залежить від географічної широти Г) на земній кулі 24 часові пояси.
19. Яка тектонічна структура на території України має герцинський вік
А) Український щит Б) Донецька складчаста споруда В) Передкарпатський прогин
Г) Львівська западина
  20. Вкажіть місто, що є центром виробництва азотних добрив:
А) Київ Б) Рівне В) Львів Г) Донецьк

Творчі завдання

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

1. Кальдера, лаколіт, дайка, конус. Якими ще термінами ви можете продовжити цей ряд? Що їх поєднує і що розрізняє між собою?
2. Які зміни відбулися в структурі національного складу населення України в порівнянні з початком 90-х років XX ст. Охарактеризуйте фактори, що зумовили такі зміни.

Залачі

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

1. В шкільному класі довжиною 10 м, шириною 6 м, висотою 3 м підтримується температура повітря +20 градусів, відносна вологість 75%. Взимку внаслідок аварії системи опалювання температура за ніч знизилась до -10 градусів. Скільки інею випало в класі до ранку (максимальна насиченість повітря при +20°C = 17г/м³, при -10°C = 2,5г/м³).
2. Визначте площу фруктового саду, якщо на плані масштабу 1: 5 000 він має форму квадрата, діагональ якого на цьому плані дорівнює 12 см.

Заповнити таблицю.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Ім'я дослідника	Час проведення експедиції	Суть експедиції, чи відкриття
Магеллан		
Дежньов		
Беринг		
Крузенштерн		
Беллінсгаузен		

Контурна карта.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Тетерів, Могила-Мечетна, Вулканічний хребет, Каркінітська затока, Обитічна коса, острів Довгий, канал Дніпро-Донбас, Тарханкутський півострів, Печенізьке водосховище, Сейм.

Час виконання роботи – 2 години 30 хвилин

Учням необхідно мати папір для відповідей, ручку та олівець для заповнення контурної карти. Завдання для учнів 8 та 9 класів виконуються на контурній карті

України. Для учнів 10 та 11 класів – світу.

Максимальна кількість балів – 80.

Департамент освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації
Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії **2013-14** н. р.
10 клас.

Тести

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 20 балів.

- Основні корисні копалини Донбасу, крім вугілля:
А) доломіт, кіновар, сіль Б) нафта, газ, сірка В) граніт, базальт, гнейс Г) уранові, залізні, мідні руди.
- У якому з названих місць на береговій лінії немає фіордів?
А) Нова Зеландія Б) Аляска В) Нідерланди Г) Чилі
- Для якого регіону характерна така вікова структура населення: дорослих – 50%, дітей – 43%, людей похилого віку – 7%:
А) Північної Європи Б) Північної Америки В) Африки Г) Австралії
- Ви летите з Рима до Белграда найкоротшим шляхом. Яке море можна побачити з ілюмінатора?
А) Егейське Б) Іонічне В) Адріатичне Г) Лігурійське
- Півострів, особливо перспективний до використання тепла земних надр:
А) Каліфорнія Б) Скандинавський В) Флорида Г) Сомалі
- Країна, яку американський президент Джордж Буш (старший) називав «головним призом СРСР у другій світовій війні»:
А) НДР Б) Австрія В) Румунія Г) Фінляндія
- Амундсен і Скотт підкорили Південний полюс відповідно у:
А) квітні та травні Б) червні та липні В) серпні та вересні Г) грудні та січні
- У якому напрямку треба рухатись, щоб потрапити з точки з координатами 12° пн. ш. 176° зх. д. в точку з координатами 30° пн. ш. 174° сх. д.
А) на північний схід Б) на південний захід В) на північний захід Г) на південний схід
- Речовина, яка робить найбільший внесок у зруйнування озонового шару Землі:
А) вуглекислий газ Б) сірководень В) фреон Г) сірчаний газ
- Яка з країн не входить до субрегіону Південно - Східна Азія
А) Китай Б) Японія В) Монголія Г) Таїланд
- На країни якого об'єднання поширюється назва «Південний конус»
А) МЕРКОСУР Б) НАФТА В) ГУАМ Г) АСЕАН
- З перерахованих країн федеральний устрій має:
А) Литва Б) Данія В) Великобританія Г) Німеччина
- Який з термінів у ряду є зайвим:
А) іслам Б) буддизм В) індуїзм Г) християнство
- Назвіть місто у якому розташована штаб-квартира НАТО:
А) Нью-Йорк Б) Страсбург В) Брюссель Г) Гаага
- Основний постачальник природного газу до України серед держав Середньої Азії:
А) Туркменістан Б) Узбекистан В) Таджикистан Г) Казахстан
- До абісальної зони океану відноситься:
А) шельф Б) жолоб В) острівна дуга Г) ложе океану
- Укажіть, як називається процес переміщення нафти з Росії в країни ЄС територією України.
А) магістраль Б) каботаж В) транзит Г) вантажообіг
- Визначте економічний район, що спеціалізується на виробництві літаків,

вантажних автомобілів, нафтопродуктів, поліграфічної продукції.

- А) Подільський Б) Карпатський В) Столичний Г) Північно-Східний
- Оберіть термін, який означає процес зростання частки людей похилого віку
А) депопуляція Б) старіння нації В) вікова структура Г) середня тривалість життя
  - В якій країні світу свинарство не є спеціалізацією тваринництва:
А) Китай Б) В'єтнам В) Пакистан Г) Великобританія

Творчі завдання

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

- Назвіть основні галузі промислового комплексу Дніпропетровської області. Які фактори стали визначальними у формуванні такої структури?
- Лондон та Канберра столиці великих світових держав. Вкажіть причини з яких ці міста стали центрами своїх країн.

Задачі

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

- Визначте масштаб топографічної карти, на якій відстань між точками А і В, які мають такі плоскі координати: А (X = 6066325; Y = 4311500); В (X = 6065825; Y = 4311500), становить 2 см.
- Визначте, з якою лінійною швидкістю рухається точка земної поверхні, на якій розташоване місто Харків, під час добового обертання Землі (довжина дуги 1° на 50-й паралелі становить 71,7 км).

Заповнити таблицю.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Назва озера	Походження котловини	Солоність
Бребенескул		
Верхне		
Балхаш		
Маракайбо		
Каспійське море		

Контурна карта.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Азорські острови, Ормузька протока, Ютландія, море Росса, Сіамська затока, протока Кука, озеро Ньяса, Лаврентійська височина, Ельбурс, острів Кіпр.

Час виконання роботи – 2 години 30 хвилин

**Учням необхідно мати папір для відповідей, ручку та олівець для заповнення контурної карти. Завдання для учнів 8 та 9 класів виконуються на контурній карті України. Для учнів 10 та 11 класів – світу.
Максимальна кількість балів – 80.**

Департамент освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації
Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії **2013-14** н. р.

II клас.

Тести

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 20 балів.

- Основні корисні копалини Донбасу, крім вугілля:
А) доломіт, кіновар, сіль Б) нафта, газ, сірка В) граніт, базальт, гнейс Г) уранові, залізні, мідні руди.
- У якому з названих місць на береговій лінії немає фіордів?
А) Нова Зеландія Б) Аляска В) Нідерланди Г) Чилі
- Для якого регіону характерна така вікова структура населення: дорослих – 50%, дітей – 43%, людей похилого віку – 7%:
А) Північної Європи Б) Північної Америки В) Африки Г) Австралії
- Ви летите з Рима до Белграда найкоротшим шляхом. Яке море можна побачити з ілюмінатора?
А) Егейське Б) Іонічне В) Адріатичне Г) Лігурійське
- Півострів, особливо перспективний до використання тепла земних надр:
А) Каліфорнія Б) Скандинавський В) Флорида Г) Сомалі
- Країна, яку американський президент Джордж Буш (старший) називав «головним призом СРСР у другій світовій війні»:
А) НДР Б) Австрія В) Румунія Г) Фінляндія
- Амундсен і Скотт підкорили Південний полюс відповідно у:
А) квітні та травні Б) червні та липні В) серпні та вересні Г) грудні та січні
- У якому напрямку треба рухатись, щоб потрапити з точки з координатами 12⁰ пн. ш. 176⁰ зх. д. в точку з координатами 30⁰ пн. ш. 174⁰ сх. д.
А) на північний схід Б) на південний захід В) на північний захід Г) на південний схід
- Речовина, яка робить найбільший внесок у зруйнування озонового шару Землі:
А) вуглекислий газ Б) сірководень В) фреон Г) сірчаний газ
- Яка з країн не входить до субрегіону Південно - Східна Азія
А) Китай Б) Японія В) Монголія Г) Таїланд
- Яку форму рельєфу перетинає Гринвіцький меридіан:
А) Капські гори Б) Атлас В) нагір'я Тібесті Г) западина Конго
- Процес поширення міських форм і умов життя на сільські поселення називається:
А) урбанізація Б) субурбанізація В) рурбанізація Г) агломерація
- В якому місті розташований один з найбільших в Україні комбінат повного циклу:
А) Маріуполь Б) Донецьк В) Миколаїв Г) Луганськ
- Міста Дрогобич, Рівне, Луцьк, Рогатин у ХХ ст. Перейшли до складу України зі складу:
А) Румунії Б) Польщі В) Словаччини Г) Угорщини
- Обласні центри, які з'єднує судноплавна ріка:
А) Чернігів — Київ Б) Дніпропетровськ — Донецьк В) Черкаси — Полтава Г) Київ — Житомир
- Над якою з перерахованих територій формуються циклони, що впливають на клімат України:
А) Тибет Б) Сибір В) Азорські острови Г) Ісландія
- Виберіть назву вітру, що є характерним для окремих регіонів України:

А) західний Б) фен В) мусон Г) пасат

- Оберіть область, яка розташована в межах двох годинних поясів:
А) Луганська Б) Дніпропетровська В) Волинська Г) Донецька
- До Зовнішніх Карпат відносять:
А) Бескиди Б) Вулканічний хребет В) Чорногора Г) Рахівські гори
- Найвищою вершиною серед перелічених є:
А) Демір-Калу Б) Берда В) Демерджи Г) Ай-Петрі

Творчі завдання

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

- Розкажіть про поширення карстових та льодовикових форм рельєфу на території України. Які фактори зумовили їх утворення?
- Визначте позитивні та негативні наслідки побудови каскаду ГЕС на річці Дніпро.

Задачі

Максимальна кількість балів за кожне завдання – 10 балів

- Літак вилетів з точки з координатами 50⁰ пн. ш. 0⁰ сх. д. і пролетів на південь 5550 км. Потім повернув на захід і пролетів ще 2220 км. Знову повернувши він пролетів ще 1110 км на північ. Визначте координати точки в якій він опинився.
- Визначте площу фруктового саду, якщо на плані масштабу 1 : 5 000 він має форму квадрата, діагональ якого на цьому плані дорівнює 12 см.

Заповнити таблицю.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Ім'я дослідника	Час проведення експедиції	Суть експедиції, чи відкриття
Магеллан		
Дежньов		
Беринг		
Крузенштерн		
Беллінсгаузен		

Контурна карта.

Правильна відповідь – 1 бал, максимальна кількість – 10 балів.

Азорські острови, Ормузька протока, Ютландія, море Росса, Сіамська затока, протока Кука, озеро Ньяса, Лаврентійська височина, Ельбурс, острів Кіпр.

Час виконання роботи – 2 години 30 хвилин

Учнім необхідно мати папір для відповідей, ручку та олівець для заповнення контурної карти. Завдання для учнів 8 та 9 класів виконуються на контурній карті України. Для учнів 10 та 11 класів – світу.

Максимальна кількість балів – 80.